

Nr. 7577/05.05.2022

Declarație privind evaluarea strategică de mediu
pentru
Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027

Prezenta declarație este elaborată în conformitate cu prevederile articolului 33 (1) b) din Hotărârea de Guvern nr. 1076/ 2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe.

Cuprins

1. Descrierea Programului Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 și a obiectivelor sale.....	3
2. Modul în care considerațiile privind mediul au fost integrate în program.....	4
3. Modul în care Raportul de mediu a fost pregătit conform prevederilor articolelor 19 și 20 din H.G. nr. 1076/ 2004	7
4. Modul în care opiniile exprimate de public și de alte autorități au fost luate în considerare în luarea deciziei de emitere a avizului de mediu conform prevederilor articolul 25 din H.G. nr.1076/ 2004	9
5. Motivele pentru alegerea alternativei de program.....	10
6. Măsuri de prevenire, reducere și compensare a posibilelor efecte negative asupra mediului care pot fi generate de implementarea POR Sud Muntenia 2021-2027	12
7. Concluzii	16

1. Descrierea Programului Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 și a obiectivelor sale

Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027 este un document strategic de programare care asigură implementarea viziunii strategice pentru o dezvoltare durabilă și echilibrată a regiunii Sud Muntenia, completând prioritățile și acțiunile pentru dezvoltarea acesteia din Planul de Dezvoltare Regională 2021-2027, Strategia de Specializare Inteligentă 2021 - 2027 și Strategia Integrată de Dezvoltare Teritorială Sud Muntenia.

Pentru a reduce inegalitățile și disparitățile și a prioritiza investițiile în bunuri publice și meritorii, precum și pentru a exploata potențialul regiunii, obiectivul general al POR Sud Muntenia 2021–2027 este stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate în regiunea Sud Muntenia.

Se așteaptă ca acest lucru să ducă la o îmbunătățire a calității vieții comunităților locale prin susținerea capacității de inovare și digitalizare a administrației locale și a economiei regionale, dezvoltarea durabilă a infrastructurii și serviciilor și valorificarea potențialului cultural și turistic al regiunii.

POR Sud Muntenia 2021 – 2027 este structurat pe 7 priorități în cadrul cărora au fost selectate următoarele obiective specifice.

Prioritatea 1 - O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Obiectivul specific a(i) - Dezvoltarea și creșterea capacităților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate

Obiectivul specific a(ii) - Valorificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor, al organizațiilor de cercetare și al autorităților publice

Obiectivul specific a(iii) - Intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă în cadrul IMM-urilor, inclusiv prin investiții productive

Obiectivul specific a(iv) - Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligentă, tranziție industrială și antreprenariat

Prioritatea 2 - O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Obiectivul specific b(i) - Promovarea măsurilor de eficiență energetică și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră

Obiectivul specific b(vii) Intensificarea acțiunilor de protecție și conservare a naturii, a biodiversității și a infrastructurii verzi, inclusiv în zonele urbane, precum și reducerea tuturor formelor de poluare

Prioritatea 3 – O regiune cu mobilitate urbană durabilă

Obiectivul specific b(viii) Promovarea mobilității urbane multimodale durabile, ca parte a tranziției către o economie cu zero emisii de dioxid de carbon

Prioritatea 4 – O regiune mai accesibilă

Obiectivul specific c(ii) - Dezvoltarea și creșterea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere

Prioritatea 5 – O regiune educată

Obiectivul specific d(ii) - Îmbunătățirea accesului egal la servicii de calitate și incluzive în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii accesibile, inclusiv prin promovarea rezilienței pentru educația și formarea la distanță și online

Prioritatea 6 – O regiune atractivă

Obiectivul specific e(i) - Promovarea dezvoltării integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, precum și a culturii, a patrimoniului natural, a turismului durabil și a securității în zonele urbane

Obiectivul specific e(ii) - Promovarea dezvoltării locale integrate și incluzive în domeniul social, economic și al mediului, în domeniul culturii, al patrimoniului natural, al turismului durabil, precum și a securității în alte zone decât cele urbane

Prioritatea 7 - Asigurarea funcționării sistemului de management al POR Sud Muntenia

2. Modul în care considerațiile privind mediul au fost integrate în program

În cadrul procedurii de evaluare de mediu s-au stabilit obiectivele de mediu relevante pentru program, măsurile necesare pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative asupra mediului generate de implementarea programului. Pentru a asigura monitorizarea efectelor negative asupra mediului a POR Sud Muntenia 2021-2027, prin avizul de mediu s-a stabilit un set de indicatori de mediu.

Obiectivele de mediu au fost stabilite în strânsă compatibilitate cu obiectivele specifice și acțiunile indicative propuse prin POR Sud Muntenia 2021-2027. Obiectivele de mediu propuse se referă la:

- prevenirea sau reducerea impactului surselor de poluare asupra calității aerului;
- menținerea stării ecologice a apelor curgătoare;
- prevenirea modificărilor în morfologia și hidrologia corpurilor de apă de suprafață;
- prevenirea aportului de poluanți în apele de suprafață și subterane;
- protejarea calității, compoziției și funcțiilor solului;
- gestionarea deșeurilor în mod optim din punct de vedere tehnic, economic și de mediu;

- reducerea presiunilor cauzate de acțiunile și propunerile de acțiuni care pot afecta habitatele naturale;
- dezvoltarea infrastructurii propuse prin program ținând cont de politicile de management, protecție și amenajare a peisajului;
- asigurarea protejării patrimoniului cultural (conservarea în situ a bunurilor istorice și a monumentelor);
- protecția sănătății umane prin menținerea sau limitarea impactului generat de acțiunile și tipurile de acțiuni propuse prin program, asupra calității factorilor de mediu;
- asigurarea accesului populației la infrastructura de transport și de turism propuse prin program;
- îmbunătățirea condițiilor socio –economice pentru populație;
- creșterea eficienței energetice a acțiunilor / tipurilor de acțiuni propuse prin program;
- creșterea gradului de utilizare a surselor de energie cu emisii reduse de carbon;
- prevenirea riscurilor de accidente și limitarea consecințelor generate de producerea accidentelor asupra sănătății populației și asupra calității mediului;
- folosirea resurselor naturale în mod eficient cu minimizarea impactului asupra mediului;
- asigurarea premiselor pentru un turim durabil;
- implicarea publicului și a factorilor interesați și consultarea acestora pe tot parcursul procesului decizional în stabilirea și implementarea măsurilor propuse pentru reducerea impactului asupra mediului.

Analizând acțiunile propuse prin program și obiectivele de mediu stabilite pentru acesta, se remarcă strânsa legătură și gradul ridicat de compatibilitate între acestea. Astfel, acțiunile propuse prin Prioritatea 1 vor contribui la stimularea creșterii economice inteligente, durabile și echilibrate, precum și la protecția mediului înconjurător în regiunea Sud Muntenia.

Acțiunile propuse în cadrul Priorităților 2, 3, 4 și 6 vor contribui la îmbunătățirea stării de sănătate a populației, protecția mediului și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, protecția patrimoniului cultural, conservarea monumentelor istorice.

De asemenea, acțiunile propuse prin intermediul Priorităților 2, 3 și 4 vor avea efecte pozitive și în context transfrontalier, prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră atât pentru România cât și pentru Bulgaria.

Acțiunile propuse în cadrul Priorității 5 vor contribui la creșterea calității vieții și a sănătății umane.

Schimbările climatice și degradarea mediului reprezintă două dintre cele mai grave amenințări ale lumii, iar Agenda 2030 pentru dezvoltarea durabilă promovează echilibrul între cele trei dimensiuni ale dezvoltării durabile – economică, socială și de mediu. Astfel, implementarea POR Sud Muntenia 2021-2027 vine în întâmpinarea acestor amenințări prin acțiuni privind atenuarea și adaptarea la schimbările climatice (în special prin acțiunile din cuprinsul Priorităților 2, 3 și 4), dar și prin stimularea dezvoltării economice, inteligente, durabile și echilibrate în regiunea Sud Muntenia (toate acțiunile propuse).

Totodată, acțiunile indicative propuse în cadrul tuturor priorităților din POR Sud Muntenia 2021-2027 au fost evaluate ca fiind compatibile cu principiul "do no significant harm" (DNSH), având în vedere că nu se așteaptă ca acestea să aibă un impact negativ semnificativ asupra mediului datorită naturii lor, în conformitate cu prevederile articolului 9 din Regulamentul (UE) 2021/1060 și articolului 17 din Regulamentul (UE) 2020/852.

Astfel, acțiunile propuse prin program respectă obiectivele de mediu, respectiv:

- nu sunt generate emisii semnificative de gaze cu efect de seră (ges);
- acțiunile nu duc la creșterea efectului negativ al climatului actual și al climatului preconizat în viitor asupra activității în sine sau asupra persoanelor, asupra naturii sau asupra activelor;
- acțiunile nu sunt nocive pentru starea bună sau pentru potențialul ecologic bun al corpurilor de apă, inclusiv al apelor de suprafață și subterane;
- acțiunile nu duc la ineficiențe semnificative în utilizarea materialelor sau în utilizarea directă sau indirectă a resurselor naturale, la o creștere semnificativă a generării, a incinerării sau a eliminării deșeurilor, respectând, astfel, economia circulară, inclusiv prevenirea generării de deșeuri și reciclarea acestora;
- acțiunile nu duc la o creștere semnificativă a emisiilor de poluanți în aer, apă sau sol;
- acțiunile nu sunt nocive în mod semnificativ pentru condiția bună și reziliența ecosistemelor sau nocive pentru stadiul de conservare a habitatelor și a speciilor, protejând, astfel, biodiversitatea și ecosistemele.

Referitor la măsurile generale și specifice pentru prevenirea, reducerea și compensarea efectelor negative asupra mediului generate de implementarea programului, propuse prin avizul de mediu, solicitările de finanțare propuse prin POR Sud Muntenia 2021-2027 vor parcurge procedura privind evaluarea impactului asupra mediului și evaluarea adecvată, acolo unde este cazul, conform prevederilor legale în vigoare.

În acest sens, în ghidurile solicitantului vor fi introduse criteriile de eligibilitate privind parcurgerea procedurii referitoare la evaluarea impactului asupra mediului, respectiv prezentarea actelor de reglementare, eliberate de autoritățile competente pentru protecția mediului.

Pentru a asigura monitorizarea efectelor asupra mediului a POR Sud Muntenia 2021-2027, s-a stabilit un set de indicatori de mediu în corelare cu indicatorii naționali de monitorizare a mediului. Aceștia sunt detaliați în cadrul programului de monitorizare a factorilor de mediu, într-un capitol al Raportului de mediu. Programul de monitorizare identifică domeniile de mediu, obiectivele de mediu relevante pentru POR Sud Muntenia 2021-2027, prioritățile și obiectivele specifice propuse prin program, indicatorii de monitorizare, frecvența monitorizării și actorii responsabili de monitorizarea acestora.

Indicatorii stabiliți vor asigura monitorizarea modului în care sunt respectate atât prevederile POR Sud Muntenia 2021-2027 cât și recomandările evaluării de mediu.

În acest sens, Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia va depune anual, până la sfârșitul primului trimestru al anului ulterior realizării monitorizării, rezultatele programului de monitorizare la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor.

De asemenea, aspecte privind programul de monitorizare vor fi cuprinse și în ghidurile solicitantului, acolo unde va fi cazul.

3. Modul în care Raportul de mediu a fost pregătit conform prevederilor articolelor 19 și 20 din H.G. nr. 1076/ 2004

Raportul de mediu întocmit pentru POR Sud Muntenia 2021-2027 a fost elaborat în cadrul contractului de servicii nr. 19653/ 18.10.2021, încheiat între Agenția pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, în calitate de Achizitor, și Ecologic A.M.B SRL, în calitate de Prestator, având ca obiect "Expertiză tehnică de specialitate pentru elaborare Raport de mediu în vederea obținerii Avizului de mediu pentru POR Sud Muntenia 2021-2027".

Elaboratorul Raportului de mediu, ECOLOGIC AMB S.R.L., este înscris în Registrul evaluatorilor de studii de mediu, la poziția 655 din data 07.04.2021.

Raportul de mediu a fost elaborat în cadrul procedurii de evaluare strategică de mediu (SEA), potrivit cerințelor Directivei Consiliului European nr. 2001/42/CE privind evaluarea efectelor anumitor planuri și programe asupra mediului și prevederilor art.19, 20, precum și a Anexei nr. 2 din Hotărârea de Guvern nr. 1076/2004 de stabilire a procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe, care transpune în legislația națională prevederile Directivei menționate mai sus.

În cadrul procesului de elaborare a Raportului de mediu au fost respectate obiectivele procedurii SEA, respectiv:

- asigurarea unui nivel înalt de protecție a mediului;
- integrarea aspectelor de mediu în pregătirea și adoptarea planurilor și programelor, pentru o dezvoltare durabilă.

În realizarea Raportului de mediu s-a ținut cont de planificarea strategică europeană, națională și regională în domeniul protecției mediului, a schimbărilor climatice și de principiile dezvoltării durabile.

S-au realizat toate demersurile prevăzute de Hotărârea de Guvern nr.1076/ 2004 pentru consultarea autorităților, informarea și participarea publicului, ducând, astfel, la îndeplinire și cerințele Directivei SEA care subliniază importanța implicării tuturor actorilor în procesul de consultare și de informare, pe toată durata derulării acestei proceduri.

În scopul evaluării efectelor de mediu ale implementării POR Sud Muntenia 2021 – 2027, în cadrul Raportului de mediu au fost selectate și formulate aspecte și obiective relevante de mediu, corelate cu obiectivele stabilite la nivel regional și național, precum și cu obligațiile europene și internaționale în domeniul protecției mediului.

Elaborarea Raportului de mediu s-a realizat parcurgând următoarele etape:

- analiza strategiei POR Sud Muntenia 2021-2027, a priorităților, a obiectivelor specifice, precum și a acțiunilor indicative propuse prin program;
- analiza stării actuale a mediului la nivelul regiunii Sud Muntenia, luând în considerare datele și

informațiile existente;

- analiza planurilor și programelor de mediu relevante și a strategiilor conexe la nivel european și național;
- în urma caracterizării stării actuale a mediului și a analizării strategiilor, planurilor și programelor de mediu au fost identificate, printr-o analiză matricială și multicriterială, domenii, aspecte și probleme de mediu relevante pentru POR Sud Muntenia 2021-2027;
- pentru aspectele de mediu și problemele de mediu identificate au fost formulate obiective relevante de mediu în raport cu acțiunile indicative propuse prin POR Sud Muntenia 2021-2027, care, ulterior, au fost agreate în cadrul reuniunii Grupului de Lucru constituit special pentru POR Sud Muntenia 2021-2027;
- au fost analizate două alternative, respectiv cea a neimplementării programului, numită și alternativa 0 (do nothing), conform căreia s-ar fi menținut condițiile actuale de mediu, economice și sociale, și cea a implementării programului (do something), alternativa finală fezabilă fiind cea a implementării POR Sud Muntenia 2021-2027, cu numeroase beneficii la nivel întregii regiuni atât în domeniul ecologiei cât și al dezvoltării socio-economice;
- propunerea unor măsuri de prevenire, reducere și compensare a potențialelor efecte semnificative asupra mediului asociate implementării POR Sud Muntenia 2021-2027;
- propunerea unui plan de monitorizare a efectelor asupra mediului și recomandări privind implementarea programului.

Analiza matricială și multicriterială, pe baza căreia au fost stabilite domeniile, aspectele și obiectivele de mediu relevante, a ținut cont de următoarele:

- impactul direct sau indirect al acțiunilor propuse asupra mediului;
- durata posibilului impact;
- scara potențialului impact (la nivel local sau regional);
- probabilitatea impactului;
- posibilitatea de a crea sinergii pozitive sau negative asupra mediului.

Raportul de mediu a fost elaborat în scopul obținerii avizului de mediu pentru Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027.

4. Modul în care opiniile exprimate de public și de alte autorități au fost luate în considerare în luarea deciziei de emiteră a avizului de mediu conform prevederilor articolul 25 din H.G. nr.1076/ 2004

În procesul de elaborare a Raportului de mediu pentru POR Sud Muntenia 2021-2027 s-au realizat toate demersurile prevăzute de Hotărârea Guvernului nr. 1076/2004 pentru consultarea autorităților, informarea și participarea publicului.

Informarea, participarea și consultarea publicului și a autorităților interesate de implementarea programului s-au asigurat prin invitații la reuniuni, anunțuri repetate atât în mass media cât și pe site-ul Agenției pentru Dezvoltare Regională Sud Muntenia, în calitate de titular de program, și pe site-ul Agenției pentru Protecția Mediului Argeș, autoritatea competentă pentru protecția mediului cu atribuții delegante în vederea desfășurării procedurii SEA pentru POR Sud Muntenia 2021-2027.

Astfel, s-au realizat următoarele activități:

- elaborarea primelor variante ale POR Sud Muntenia 2021-2027 și solicitarea avizului de mediu;
- constituirea Grupului de Lucru creat special pentru POR Sud Muntenia 2021-2027, conform prevederilor art.14 din H.G. nr. 1076/ 2004;
- pentru constituirea Grupului de Lucru au fost invitate 103 instituții de a desemna membri în cadrul acestuia și de a participa la întâlnirile grupului și, dintre acestea, au dat curs invitației 61 de instituții, Grupul de Lucru fiind, astfel, format din reprezentanți ai autorităților din regiunea Sud Muntenia: consilii județene, prefecturi, Comisariatul județean Dâmbovița al Gărzii Naționale de Mediu, agenții pentru protecția mediului, serviciile teritoriale ale ANANP, direcții de sănătate publică, oficii de cadastru, direcții județene pentru agricultură, inspectorate pentru situații de urgență, AIMMAIPE, Ministerul Transporturilor, Infrastructurii și Comunicațiilor, direcții județene pentru cultură, Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Prahova, inspectorate școlare județene, Administrația Bazinală de Apă Buzău – Ialomița și Direcția silvică Giurgiu;
- reuniunea Grupului de Lucru din data de 6 decembrie 2021 și prezentarea membrilor acestuia a obiectivelor de mediu propuse, modului în care alternativele propuse îndeplinesc obiectivele de mediu, analizarea efectelor semnificative asupra mediului a alternativelor propuse, analiza acțiunilor indicative, a măsurilor propuse, precum și programul de monitorizare a efectelor asupra mediului;
- anunțuri repetate în mass media și pe site-ul ADR Sud Muntenia privind disponibilizarea versiunii 3 a programului, finalizarea Raportului de mediu, locul consultărilor acestora, precum și faptul că publicul poate trimite comentarii și propuneri scrise la sediul APM Argeș, pe site-ul ADR Sud Muntenia în termen de 45 de zile calendaristice de la data publicării ultimului anunț;
- organizarea ședinței de dezbatere publică a versiunii de program și a Raportului de mediu;

- ședința de dezbatere publică a avut loc în data de 16 februarie 2022, în sistem videoconferință, din cauza stării de alertă declarată la nivel național în contextul pandemiei de COVID 19.

Pe perioada derulării procedurii de evaluare de mediu nu au fost sesizări/ observații/ propuneri din partea membrilor Grupului de Lucru, a publicului și a celorlalte autorități interesate de implementarea programului.

În data de 18.04.2022, Ministerul Mediului, Apelor și Padurilor, prin Direcția Evaluare Impact și Controlul Poluării, a luat decizia de emitere a avizului de mediu pentru POR Sud Muntenia 2021-2027, concretizată, de altfel, prin Avizul de Mediu nr. 87 din 18.04.2022.

ADR Sud Muntenia, în calitate de titular de program, a informat publicul interesat asupra emiterii avizului de mediu pentru POR Sud Muntenia 2021-2027 atât prin anunț în mass media, cât și prin publicarea documentului pe propria pagină de internet.

Mai mult decât atât, pentru a asigura transparența întregii proceduri de evaluare de mediu, ADR Sud Muntenia a creat pe website-ul agenției o secțiune dedicată evaluării strategice de mediu pentru POR Sud Muntenia 2021-2027, în cadrul căreia pot fi consultate toate documentele care au stat la baza emiterii avizului de mediu, link-ul de accesare fiind următorul <https://www.adrmuntenia.ro/index.php/por-sud--muntenia-20212027/static/1295>.

5. Motivele pentru alegerea alternativei de program

Raportul de mediu a fost întocmit pentru versiunea 3 a Programului Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027.

Investițiile propuse prin Prioritatea 1, privind promovarea și dezvoltarea capacităților de cercetare și inovare, adoptarea tehnologiilor avansate, intensificarea creșterii durabile și a competitivității IMM-urilor și crearea de locuri de muncă, care au o componentă credibilă de sustenabilitate, vor contribui la dezvoltarea socio-economică a regiunii, dar și la protecția mediului înconjurător.

Acțiunile propuse prin Prioritățile 2, 3, 4 și 6 vor contribui la atenuarea și adaptarea la schimbările climatice, la îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, la protecția patrimoniului cultural, conservarea monumentelor istorice și la protecția mediului și prin:

- creșterea calității spațiilor publice și a suprafeței de spațiu verde, reducerea emisiilor de carbon prin investiții bazate pe planurile de mobilitate urbană durabilă;
- îmbunătățirea stării de sănătate a populației prin reducerea emisiilor de carbon în special prin investiții în infrastructura destinată deplasărilor nemotorizate și traficului de transit;
- creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane situate în proximitatea rețelei TEN-T prin reabilitarea și modernizarea drumurilor județene;

- creșterea gradului de ocupare a forței de muncă;
- creșterea gradului de participare la nivelul educației timpurii și învățământului obligatoriu, a învățământului profesional și tehnic prin crearea de condiții adecvate de funcționare în unitățile de învățământ, inclusiv prin asigurarea accesului la infrastructura de utilități;
- conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural în vederea consolidării identității culturale și utilizării eficiente a acestuia.

Ațiunile indicative de la Prioritatea 2- O regiune cu orașe prietenoase cu mediul, Prioritatea 3- O regiune cu mobilitate urbană durabilă și Prioritatea 4- O regiune mai accesibilă, vor avea efecte pozitive și în context transfrontalier, prin reducerea emisiilor GES, cu efecte benefice atât pentru România cât și pentru Bulgaria.

Ațiunile de la Prioritatea 5 privind construirea/ reabilitarea/ modernizarea/ consolidarea/ extinderea unităților de învățământ, care vor fi eficientizate energetic, achiziționarea de autobuze/ microbuze școlare pentru școlile din mediul rural, din localități greu accesibile și care se confruntă cu un declin al populației școlare, vor contribui la creșterea calității vieții și a sănătății umane.

Pentru a justifica alternativa selectată, aceasta a fost evaluată din punctul de vedere a compatibilității obiectivelor specifice ale POR Sud Muntenia 2021-2027 cu obiectivele relevante de mediu propuse pentru acest program.

Documentația care a stat la baza emiterii avizului de mediu conține:

- Notificare întocmită de Ministerul Fondurilor Europene -Direcția Generală Programe și Coordonare Sistem nr.46393/03.06.2020, conform Hotărârii de Guvern nr. 1076/2004, înregistrată la MMAP cu nr.R/3370/05.06.2020.
- Anunțuri în mass media privind depunerea notificării de inițiere a procesului de elaborare a primei versiuni a POR Sud Muntenia, din datele de 05.06.2020 și 08.06.2020 în Jurnalul Cotidian Național.
- Delegarea de competență către APM Argeș emisă de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. DEICP nr.13817/25.09.2020 pentru Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021- 2027.
- Adresa Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 120144/19.06.2020 către ANPM înregistrată cu nr. 9057/22.06.2020.
- Versiunile Programului Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027.
- Memoriul de prezentare a programului întocmit în conformitate cu prevederile Ordinului nr.19/2010 pentru aprobarea Ghidului metodologic privind evaluarea adecvată a efectelor potențiale ale planurilor sau proiectelor asupra ariilor naturale protejate de Interes comunitar.
- Procesul verbal încheiat cu ocazia întrunirii ședinței CSC din data de 13.09.2021.
- Anunț public privind decizia etapei de încadrare a programului din data de 21.09.2021 în ziarul Național - ediție națională.
- Decizia etapei de încadrare nr. CFMb/96 din 01.10.2021 emisă de APM Argeș.
- Proces verbal al Grupului de Lucru întrunit în data de 06.12.2021.

- Raportul de mediu înregistrat la APM Argeș cu nr. 27834/24.12.2021.
- Anunțuri privind disponibilizarea programului, finalizarea Raportului de mediu și organizarea dezbaterii publice, publicate în 30.12.2021 și 02.01.2022 în ziarul Național - ediție națională.
- Proces verbal al dezbaterii publice desfășurată în data de 16.02.2022.
- Aviz favorabil cu condiții nr.183/08.03.2022, emis de Administrația Parcului Național Piatra Craiului.
- Aviz favorabil cu condiții nr.489/01.03.2022, emis de Administrația Parcului Natural Comana R.A.
- Aviz favorabil cu condiții nr.11/21.02.2022, emis de Administrația Parcului Natural Bucegi.
- Aviz nr. 30/22.03.2022 eliberat de Agenția Națională pentru Arii Naturale Protejate.

6. Măsuri de prevenire, reducere și compensare a posibilelor efecte negative asupra mediului care pot fi generate de implementarea POR Sud Muntenia 2021-2027

Măsurile generale conform Avizului de mediu nr.87/ 18.04.2022

- Corelarea acțiunilor propuse în cadrul POR Sud Muntenia 2021-2027 cu măsurile cuprinse în strategiile și planurile privind schimbările climatice, calitatea aerului, calitatea apei, managementul deșeurilor și planurilor de management al ariilor naturale protejate.
- Parcurgerea procedurii de emitere a acordului de mediu, conform prevederilor Legii nr.292/2018 privind evaluarea impactului anumitor proiecte publice și private asupra mediului pentru posibilele proiecte individuale propuse la finanțare prin POR Sud Muntenia 2021-2027.
- Etapizarea lucrărilor de construcție a proiectelor din aceeași zonă de amplasament sau a celor amplasate în zone adiacente și corelarea măsurilor de prevenire, reducere, compensare (dacă este cazul) cu cele stabilite în urma evaluărilor pentru alte strategii, planuri și programe.
- Abordarea tuturor aspectelor care privesc etapa de construcție în cadrul evaluării privind impactul asupra mediului pornind de la amplasarea organizării de șantier, construcția de drumuri tehnologice, optimizarea distanțelor de transport a materialelor necesare proiectului, asigurarea utilităților până la zonele în care urmează să se facă pregătirea terenului pentru construcții, carierele și/ sau balastierele pentru obținerea materiilor prime.
- Evitarea amplasării proiectelor în interiorul sau imediata vecinătate a ariilor naturale protejate; în cazul în care acest fapt nu poate fi evitat, stabilirea măsurilor corespunzătoare conform planurilor de management ale ariilor protejate sau prin aplicarea măsurilor de evitare, reducere, compensare a efectelor semnificative asupra mediului stabilite în cadrul procedurii de evaluare adecvată.
- Alegerea amplasamentelor pentru proiecte astfel încât impactul asupra zonelor cu vizibilitate deosebită dinspre zonele recreaționale, turistice, rezidențiale să fie minim.

Măsuri specifice conform Avizului de mediu nr.87/ 18.04.2022

- Evitarea zonelor sensibile din punctul de vedere al calității aerului (zone urbane aglomerate, zone cu deșeurii frecvente a indicatorilor de calitate a aerului), atunci când se

face localizarea proiectelor care implică emisii ridicate de poluanți atmosferici, în timpul construcției sau în etapa de funcționare.

- Respectarea planurilor de gestionare/menținere a calității aerului în zonele urbane care intră sub incidența Ordinului MMAP nr. 2202/11.12.2020, cu modificările și completările ulterioare.
- Stabilirea traseelor noi de drumuri județene și variante noi ocolitoare astfel încât să se evite zonele cu densitate crescută a populației, ariile naturale protejate, zonele împădurite, zonele cu valoare peisagistică deosebită, monumentele istorice, etc.

- Interzicerea de lucrări sau activitate susceptibilă să genereze un impact negativ asupra monumentelor istorice de importanță națională, pe o rază de 50 m intravilan și 100 m extravilan pentru monumentele istorice și de arhitectură.
- Semnalizarea peisajelor și monumentelor, redarea lor într-un mod vizibil în patrimoniul natural sau cultural, în special pentru turiștii străini.
- Adaptarea soluțiilor de proiectare cu considerarea aspectelor privind schimbările climatice.
- Evitarea implementării proiectelor care pot duce la alterarea stării chimice a corpurilor de apă și a potențialului/ stării ecologice a acestora, în faza de construire sau etapa de funcționare.
- Alegerea amplasamentelor viitoarelor proiecte în afara zonelor expuse la inundații iar dacă acest fapt nu poate fi evitat, proiectul va include obligatoriu măsuri necesare de protecție împotriva inundațiilor.
- Pentru proiectele susceptibile de a avea un impact negativ asupra ariilor naturale protejate (amplasate în interiorul sau în vecinătatea ariilor naturale protejate), este obligatorie implementarea măsurilor de protecție/ reducere a efectelor potențial negative asupra obiectivelor de conservare pentru care au fost desemnate ariile naturale protejate, rezultate din derularea procedurii de evaluare adecvată.
- Efectuarea lucrărilor de construcție în afara sezonului de reproducere a speciilor protejate identificate în zona lucrărilor.
- Crearea de oportunități pentru migrare și asigurarea de coridoare biologice/ pasaje pentru deplasarea faunei.
- Alegerea traseelor noi de drumuri județene/ variante de ocolire, inclusiv a organizării de șantier se va face cu evitarea pe cât posibil a zonelor împădurite.
- Analiza oportunității de schimbare a cate goriilor de folosință a terenurilor pentru implementarea unor proiecte astfel încât să nu fie afectate activitățile desfășurate în zonă.
- Luarea în calcul a proiectelor existente, în curs de realizare sau incluse în unele planuri sau programe în evaluarea folosințelor de apă din aval de zona de implementare a proiectului (ex. surse de apă potabilă, surse de apă industrială, irigații).

- Identificarea celor mai bune soluții pentru limitarea suprafețelor de teren ocupate temporar (pe durata construcției).
- Folosirea utilajelor și mijloacelor de transport care nu produc emisii de Pb și cu emisii reduse de monoxid de carbon.
- Utilizarea de bariere care să marcheze limitele organizării de șantier și să împiedice afectarea altor zone în afara celor necesare pentru proiect.
- Depozitarea controlată a materialelor de construcții și a deșeurilor generate în timpul etapei de execuție și dezafectare în zone speciale pe amplasament.
- Evitarea depozitării pe sol a materialelor care, expuse precipitațiilor, pot determina infiltrații în sol și apa subterană (zone de depozitare impermeabile).
- Organizările de șantier, depozitele temporare de materii prime sau deșeuri, gropile de împrumut, stațiile de sortare se vor amplasa în afara ariilor naturale protejate.
- Refacerea amplasamentelor afectate de lucrări și organizări de șantier imediat după finalizarea lucrărilor de construcție.
- Execuția manuală a lucrărilor în zonele sau în perioadele în care speciile de faună prezintă vulnerabilitate.
- Diminuarea surselor de poluare în zonele rezidențiale din vecinătatea viitoarelor obiective care ar genera un potențial disconfort asupra populației și implementarea unor programe de monitorizare a calității aerului, calitatii apei și zgomotului în cadrul proiectelor care pot provoca disconfort și risc pentru populație, atât în timpul construcției cât și pe durata operării.
- Reducerea riscurilor pentru sănătatea lucrătorilor prin măsuri tehnice (utilizarea unor utilaje/echipamente noi, eficiente și fiabile) și măsuri organizatorice.
- Evitarea interferențelor cu diferite infrastructuri prin coordonarea proiectelor din aceeași zonă de amplasament.
- Includerea la nivel de proiect a unor măsuri de reziliență la fenomenele meteo extreme.
- Elaborarea și punerea în aplicare a unor planuri de management al traficului în cazul lucrărilor pentru infrastructuri, pe toată durata lucrărilor de construcție.
- Stabilirea, încă din faza de proiect, a responsabilităților privind întreținerea corespunzătoare a infrastructurii de transport și a dotărilor aferente în timpul exploatării.
- Promovarea unor tehnologii și materiale pentru infrastructura rutieră rezistente la fluctuațiile de temperatură și la acțiunea torențelor.
- Includerea la nivel de proiect a facilităților pentru prevenirea inundațiilor: podețuri, rigole și canale.
- Realizarea investițiilor în infrastructura de turism și patrimoniu cultural prin lucrări cu impact minim asupra mediului și populației.
- Dezvoltarea infrastructurii CDI, modernizarea sau realizarea de noi obiective turistice, de agrement și de învățământ, se vor realiza cu asigurarea sistemelor corespunzătoare de colectare și epurare a apelor uzate și cu asigurarea parametrilor de

calitate pentru evacuarea acestora în emisari, cu respectarea valorilor maxime admise pentru indicatorii prevăzuți de legislația în vigoare.

- Realizarea infrastructurii CDI și a celei de turism se va face cu respectarea distanțelor de protecție sanitară prevăzute de reglementările în vigoare și a prevederilor Regulamentului general de urbanism în ceea ce privește regimul de construire (POT, CUT, zonare funcțională), cu maximizarea spațiilor verzi și amenajarea acestora cu specii autohtone.
- Realizarea investițiilor de tipul CDI, fără efecte negative asupra obiectivelor de mediu stabilite pentru corpurile de apă de suprafață și subterana prin planurile de management bazinale.
- Amplasarea de noi obiective trebuie să aibă în vedere eventuale expuneri la riscuri de inundații sau situații de accidente antropice.

- Suspendarea temporară a activităților dacă se constată prezența unor aglomerări de amfibieni și reptile, cuiburi de păsări, maternități de lilieci sau altele asemenea care presupun afectarea zonelor de cuibărit și adăpost, risc de mortalitate asupra indivizilor și, în general, manifestarea impactului negativ.
- Utilizarea speciilor indigene specifice etajului nemoral pe care sunt propuse lucrările pentru toate proiectele care presupun plantări de arbori sau alte specii ierboase, utilizându-se pepinierele din proximitatea amplasamentelor proiectelor.
- Proiectele care produc alterarea condițiilor de sol vor implementa obligatoriu măsuri de eliminare/prevenire a instalării speciilor invasive.
- Implementarea unor soluții viabile de asigurare a conectivității longitudinale pentru proiectele care presupun reabilitarea structurilor transversale de pe cursul de apă.
- Realizarea proiectelor care presupun construcții sau activități în interiorul sau în proximitatea siturilor Natura 2000 fără să producă impact negativ semnificativ.
- Realizarea viitoarelor investiții într-un regim de construire care să nu producă efecte negative semnificative asupra biodiversității, nici în etapa de realizare a lucrărilor, nici în cea de funcționare a investițiilor.
- Amenajarea spațiilor verzi în cadrul suprafețelor cu infrastructura de turism se va face cu specii autohtone.

7. Concluzii

În urma parcurgerii procedurii de evaluare de mediu pentru Programul Operațional Regional Sud Muntenia 2021-2027, nu au fost identificate posibile efecte negative asupra mediului și a sănătății umane.

Aspectele pozitive preconizate în urma implementării POR Sud Muntenia 2021-2027 sunt numeroase, cu efecte benefice asupra mediului și a sănătății umane.

Acțiunile privind îmbunătățirea calității vieții, creșterea gradului de accesibilitate a zonelor rurale și urbane și dezvoltarea socio-economică a regiunii Sud Muntenia sunt în deplină concordanță cu obiectivele relevante de protecție a mediului și cu principiul dezvoltării durabile.

Cu deosebită considerație,

Liviu-Gabriel MUȘAT